

O tym, że w myśl polskiego prawa spadek nie może zostać nieobjęty i że gminy nie mogą odrzucić spadku, ani zrzec się dziedziczenia możecie Państwo przeczytać w felietonie G. Kubalskiego pt. [\(Nie\)szczęśliwi spadkobiercy](#) Z kolei w temacie możliwości zawarcia przez gminę ugody dotyczącej spłaty wierzytelności hipotecznych obciążających nieruchomości nabyte w drodze dziedziczenia wypowiedziała się niedawno RIO w Krakowie.

Na co zwróciła uwagę Izba? Otóż w pierwszej kolejności na przepisy ustawy o finansach publicznych (ufp). Z art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp wynika powinność dokonywania wydatków publicznych w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

- a. uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- b. optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Z kolei art. 54a ust. 1 i 2 ufp stanowi, że jednostka sektora finansów publicznych może zawrzeć ugodę w sprawie spornej należności cywilnoprawnej w przypadku dokonania oceny, że skutki ugody są dla tej jednostki lub odpowiednio Skarbu Państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego korzystniejsze niż prawdopodobny wynik postępowania sądowego albo arbitrażowego. Ocena skutków ugody nastąpi, w formie pisemnej, z uwzględnieniem okoliczności sprawy, w szczególności zasadności spornych żądań, możliwości ich zaspokojenia i przewidywanego czasu trwania oraz kosztów postępowania sądowego albo arbitrażowego.

Jak to się ma do możliwości zawarcia ugody w sprawie ww. długów hipotecznych? RIO wskazała, że w sytuacji, w której zachodzą przesłanki określone w art. 54a ufp, uzasadnione będzie zawarcie przez gminę takiej ugody, która pozwoli na realizację wydatków budżetowych z poszanowaniem wymogów określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp.

Izba podzieliła ocenę w przedmiocie celowości dążenia do zakończenia sprawy w sposób najbardziej korzystny z punktu widzenia ekonomicznego i gospodarczego interesu gminy, jednak podkreśliła, że nie jest uprawniona do stwierdzenia, czy w konkretnej sprawie właściwe i zgodne z przepisami ustawy będzie zawarcie ugody pozasądowej (której treść nie została ustalona).

Jak można zatem zauważyć, nie dość, że gminy muszą przyjąć „niechciane spadki”, to dodatkowo muszą same ocenić co im się bardziej opłaca w sytuacji obciążenia takich spadków długami, tj. proces sądowy lub zawarcie ugody. Oznacza to, że gminy w praktyce są pozostawione same sobie w myśl tytułowego SOS – Samorządzie Oceń Sam.

Wyjaśnienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z 05.02.2025 r., znak: WIAS.710.102.2024

Źródło: bip.krakow.rio.gov.pl